

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

AAMBINDER

God regeert [p.5]

Gereformeerde Gemeente Utrecht

In 1920 ontstaat er in Utrecht een afdeling van de Gereformeerde Gemeente te Zeist. Op 25 mei 1925 wordt deze afdeling zelfstandig. Na tien jaar in een gehuurd gebouw in de Zandhofsestraat te hebben gekerkt, verhuist men in 1930 naar het kerkgebouw van de Nederlandse Protestantenvond in de Boothstraat. In 1967 betreft men de in 1891 gebouwde 'Westerkerk' aan de

Catharijnekade. Omdat dit kerkgebouw is verkocht, wordt daar op zaterdagmiddag 6 januari de laatste dienst gehouden. In afwachting van de bouw van een nieuwe kerk in de wijk Leidsche Rijn, worden de kerkdiensten vanaf zondag 7 januari in de 'Torenpleinkerk' te Vleuten gehouden. Momenteel is de gemeente vacant. Het aantal leden en doopleden bedraagt 412.

04/01/2018
jaargang 96

nr **14**

Volkomen afhankelijk van Hem

Onafhankelijk, dat is het tegenovergestelde van afhankelijk. Wat dat is weten alle mensen in de praktijk van het leven. Onafhankelijk is los van alles, maar geheel op zichzelf aangewezen.

Want zonder Mij kunt gij niets doen.

Johannes 15:5a

Die keus hebben wij gemaakt, om onafhankelijk, los van God te zijn. Onder de verleiding van satan heeft hij het ons in Adam voorgespiegeld om onafhankelijk, los van God te zijn. Er is er maar Eén Die volkomen onafhankelijk is; dat is God Zelf. Hij heeft het niet nodig om van mensenhanden gediend te worden, als iets behoevende. Die verzoeking om als God te willen zijn heeft Eva, maar ook Adam niet willen weerstaan. Satan, de vader der leugenen hebben zij geloofd. 'Maar God weet, dat, ten dage als gij daarvan eet, zo zullen uw ogen geopend worden, en gij zult als God wezen, kennende het goed en het kwaad'. Maar de Heere had gezegd: 'Want ten dage, als gij daarvan eet, zult gij den dood sterven'.

Los van God! Dat zijn wij door de zonde geworden. Maar het ergste is dat onze ogen hiervoor niet geopend zijn, maar zijn toegesloten. Wij zien en verstaan het niet, hoe wij daardoor in de grootste ellende zijn terechtgekomen. Wij willen het niet zien dat wij ons met ons losmaken van God voor eeuwig gebonden hebben aan de mensenmoordenaar van de beginne. Aan de overste van deze wereld en het eeuwige verderf.

We waren nog nooit zo gebonden als toen we meenden het zonder God te kunnen doen. Onafhankelijk! Toch, ondanks dat de praktijk van ons leven uitwijst dat wij in alles afhankelijk zijn van God onze Schepper en Onderhouder, weigeren wij om dit te erkennen. De mens onder de waarheid kan dit met zijn lippen belijden, maar ook in dit nieuw begonnen jaar zal in de praktijk blijken dat we blijven doen en leven alsof God niet bestaat. Los van God!

Krenkend en vernederend

Er is niets wat zo krenkend is voor onze hoogmoed als het besef

afhankelijk te zijn. Hoe openbaart zich dat in het natuurlijke leven als een mens niet meer kan wat hij wil. Feitelijk moet hij zich noodgedwongen laten helpen, maar het is overmacht. Het is zo vernederend van de hulp van anderen afhankelijk te zijn. Ook in de jeugd zien we dit al. Als een kind door vader of moeder bij de hand gehouden wordt voor zijn eigen welzijn, beschermd tegen de gevaren die het niet ziet, tracht het met alle pogingen los te komen van die vader- of moederhand. Wij willen niet afhankelijk zijn. Maar toch leert de Heere al Zijn kinderen hoe afhankelijk zij zijn. 'Zonder Mij kunt gij niets doen'. Wie leert de Heere dit? Diegenen die, zonder dat zij daarom gevraagd hebben, uit vrije genade iets kregen waardoor zij hun afhankelijkheid van God in Christus leerden kennen.

De Heere Jezus tekende dit in een eenvoudige gelijkenis. Dat de hemelse Landman hen als een dode rank uit de eerste Adam heeft afgesneden, maar de tweede Adam Jezus Christus heeft ingelijfd. Hij is de Wijnstok en zij de ranken. Wat is die rank buiten de Wijnstok? Dood!

Die Wijnstok is voor die door God ingeënte rank de Levensbron. Hij stuwt zijn levenssappen naar die ingeënte ranken.

De eerste vrucht van dat bovennatuurlijke werk van Gods hand is, dat de zondaar zijn afhankelijkheid van God zijn Schepper gaat be- kennen. Maar ook gaat hij/zij verstaan dat de zonde, zijn los zijn van God, hem hel- en vloekwaardig maakt. Daarom horen we uit de mond van die levende ranken: 'Wat wilt Gij dat ik doen zal?' Dit blijft echter de strijd in het leven van Gods kinderen. De oude mens wil los van God en onafhankelijk zijn. Maar die nieuwe mens moet inleven: 'Zonder Mij kunt gij niets doen'. Er staat niet: 'niet veel doen', maar: 'niets' doen'.

Beschamend onderwijs

Met deze woorden wijst de Heere Jezus Zijn discipelen en al Zijn kinderen erop dat er nooit meer iets ten goede van u en alle mensen te verwachten is. Niets! Hoe beschamend is Zijn onderwijs waarin onze volkomen onmacht is aangewezen. Het is

ds. J.W. Verweij,
Zwijndrecht

In dit nummer

5 God regeert

8 Geprobeerd een beetje leiding te geven

20 Vuur- en haardstede

- 2** Volkomen afhankelijk van Hem
- 3** De aanspraak in het Gebed des Heeren [1]
- 4** Namens de redactie Van 2017 naar 2018
- 6** Commentaar: Geschokt vertrouwen
- 7** Dat wil zeggen
- 9** De eerste Schotse bloedgetuige
- 10** Jeugdtribune
- 11** Boeknieuws
- 12** Kerknieuws
- 13** Berichten
- 14** Kerkdiensten

De aanspraak in het Gebed des Heeren [1]

telkens weer zo diep vernederend voor dat hoogmoedige bestaan als de Heere ons dit leert. Daarom leren Gods kinderen dat zij altijd trachten iets af te krijgen van dat 'niets'. Er is in de loop der eeuwen ook niets zo aangevochten als deze leer van de totale geestelijke onmacht van de mens.

Zonder Christus nooit meer iets voort te brengen wat God kan behagen. Maar door Hem en in Hem vermogen de ranken alles. Daarom is de prediking en de doorleving van onze onmacht geen zaak die Gods kinderen machteloos laat. Integendeel, Hij doet ze begeren om uit Hem te ontvangen wat zij niet kunnen missen. 'Doorleefde onmacht' hoopt op Gods almacht en genade in de Zoon van Zijn liefde. Maar 'besproken onmacht' neemt de toevlucht tot dode lijdelijkheid in doen en laten. Maar in het leven van deze ellendigen, die doorleefd hebben: 'Zonder Mij kunt gij niets doen', en die aan het einde gebracht zijn met al hun werken, doen en laten, wordt het waar: 'Geef mij Jezus of ik sterf, want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf'.

Dat we Hem aan Zijn plaats kunnen laten, is de vrucht van het feit dat wij er meer over praten dan van beleven. Maar in elke stand van het leven der genade, of met de bevestiging van hun staat, zijn Gods kinderen volkomen afhankelijk van de gedurige openbaring van Gods vrije gunst in Hem. Nooit kunnen zij bestaan uit en van zichzelf. Feitelijk zegt de Heere Jezus hier dat zij van Hem afhankelijk zijn, zoals een kind dat nog niet kan lopen of de eerste wankel stappen zet. Hij moet ze aan Zijn hand houden. Het is Hem er om te doen, dat zij die afhankelijkheid van Hem zullen erkennen en belijden. Daarom ontdekt, ontgrondt en ontbloot Hij ze van alle verwachting van zichzelf en andere mensen. Hij legt hun verdorven wortel bloot, waarmee zij proberen altijd weer op eigen benen te staan. Maar de smartelijke doorleving: 'Ik weet, dat in mij, dat is in mijn vlees, geen goed woont', doet bekennen dat Hij hun Leidsman moet zijn en ook alleen kan zijn, en dat Hij ons bij hart en hand moet houden, omdat zij in alles van Hem afhankelijk zijn.

Thomas Watson

In de rubriek Meelezen citeren we dit jaar uit het boek "Het Gebed des Heeren" van Thomas Watson (uitg. Gebr. Koster, Barneveld, 1999). Watson (plm. 1619 - plm. 1689) was een puriteins predikant uit Londen. "Het gebed des Heeren", een vertaling van "The Lord's Prayer", is het derde deel van een serie waarin Watson de geloofsleer behandelde aan de hand van de Westminster Catechismus.

'Onze Vader, Die in de hemelen zijt.'

A. Het eerste deel van de aanspraak is 'Onze Vader'.

'Vader' wordt soms voor de eerste Persoon gebruikt: 'Mijn Vader is meerder dan Ik' (Joh. 14:28). Maar in deze tekst wordt het voornamelijk voor de gehele Godheid gebruikt. De aanspraak 'Vader' leert ons dat wij ons in het gebed tot God alleen moeten richten. In het Gebed des Heeren ligt niet zoiets als: 'O, gij heiligen of engelen die in de hemel zijn, hoor ons', maar: 'Onze Vader, Die in de hemelen zijt'.

Welke orde moeten wij houden als we ons in onze gebeden tot God richten? Hier wordt alleen de Vader genoemd. Mogen wij ook niet onze gebeden richten tot de Zoon en de Heilige Geest?

Hoewel in het Gebed des Heeren alleen de Vader genoemd wordt, worden de andere twee Personen niet uitgesloten. De Vader wordt genoemd, omdat Hij in orde de eerste is, maar de Zoon en de Geest worden daar ook in begrepen, omdat zij één in Wezen zijn. Aangezien het ene Goddelijke Wezen bestaat in drie Personen, moeten wij tot alle drie bidden, ook als wij maar één Persoon noemen.

Wij komen nu meer bijzonder bij de eerste woorden van de aanspraak: 'Onze Vader'.

Aardse vorsten geven zich aanspraaktitels die hun grootheid uitdrukken, zoals 'Hoogheid' of 'Majesteit'. God zou dat ook hebben kunnen doen, door Zichzelf zó te laten aanspreken als: 'Onze Koning der ere', of 'Onze Rechter'. Maar Hij geeft Zichzelf een andere aanspraaktitel: 'Onze Vader', een uitdrukking van liefde en nederbuigende goedheid. Opdat Hij ons zou aanmoedigen tot Hem te bidden, dient Hij Zich aan onder de lieflijke naam van 'Vader'. De naam 'Jehovah' bergt majesteit in Zich; de naam 'Vader' behelst ontferming.

In welk opzicht is God Vader?

- 1e. Krachtens schepping. Hij heeft ons gemaakt. 'Wij zijn ook Zijn geslacht' (Hand. 17:28). 'Hebben wij niet allen één Vader? Heeft niet één God ons geschapen?' (Mal. 2:10). Maar hierin ligt weinig troost, want God is op dezelfde wijze Vader van de duivelen krachtens schepping, maar Hij Die hen geschapen heeft, zal ze niet zalig maken.
- 2e. God is Vader krachtens verkiezing, aangezien Hij een zeker getal tot Zijn kinderen heeft verkoren, aan wie Hij ook de hemel zal vermaken. 'Gelijk Hij ons uitverkoren heeft in Hem' (Ef. 1:4).
- 3e. God is Vader krachtens bijzondere genade. Hij zondert de verkorenen af door Zijn Geest en werkt een bovennatuurlijk beginsel van heiligheid in hen; daarom zegt men van hen dat zij 'uit God geboren zijn' (1 Joh. 3:9). Alleen diegenen die geheiligd zijn, kunnen zeggen: 'Onze Vader, Die in de hemelen zijt'.

(wordt vervolgd)

NAMENS DE REDACTIE

Van 2017 naar 2018

Wanneer we door Gods goedheid de jaargrens mochten overgaan, is het een goed gebruik dat we ons als redactie tot allen wenden, die op welke manier dan ook zich bij ons kerkelijk weekblad betrokken weten.

Wanneer ik het over de redactie heb, dan weet u waarschijnlijk wel dat het gaat om een viertal. Ik weet me namelijk omringd door drie trouwe broeders, die wekelijks enorm veel voor me betekenen: ds. B. Labee als redacteur, broeder J. van 't Hul als mederedacteur en broeder J. J. Verhage als redactiesecretaris. Ieder met eigen gave, taak en inbreng, waardoor we elkaar wonderlijk goed aanvullen en aanvoelen. Allen met hetzelfde doel voor ogen, namelijk om via ons weekblad dienstbaar te mogen zijn aan het geheel der gemeenten. De Heere geve dat dit zo onder Zijn onmisbare zegen nog wat bestemd mag worden. Namens ons vieren dus het volgende aan het begin van het nieuwe jaar:

- Allereerst u als **abonnee** en lezer wensen we van harte toe: 'God zij u genadig en zegene u'. We kunnen de Heere niet genoeg erkennen, dat Hij in deze tijd van ontleding geeft, dat ons abonneebestand zo constant blijft. We hopen dat deze trouw ook mag overgedragen worden op onze jonge mensen. Daartoe roepen we de onmisbare hulp in van onze kerkenraden om te doen wat in hun vermogen is, in woord en daad.
- De **deputaten**, die een noodzakelijke schakel vormen naar onze Generale Synode, wensen we voor het nieuwe jaar in alle opzichten de trouw toe om waakzaam en bid-

dend het pand te bewaren, dat ons is toegetrouwd. Daarbij noemen ook het **kerkelijk bureau** in Woerden dat wekelijks deelwerkzaamheden voor ons blad verricht. Dit keer willen we zeker niet vergeten: broeder A.M. **Berman**, die de belangen van ons blad aan de overzijde van de oceaan behartigt.

- Veel dank zijn we verschuldigd aan **Verloop** drukkerij in Alblasterdam, met wie we als blad meer dan een zakelijke relatie hebben. Dit omdat directie en personeel, met name J.A. Verloop en C.J.L. Deelen, wekelijks hun wezenlijke betrokkenheid tonen. Gods zegen zij hun deel! Hierbij vermelden we natuurlijk ook graag al onze **scribenten** en **medewerkers**, zonder wie het blad niet zou kunnen verschijnen. Ook de adverteerders dragen een steentje bij om de abonnementsprijs relatief laag te houden.

*'God zij ons genadig en zegene ons;
Hij doe Zijn aanschijn aan ons lichten. Sela.
Opdat men op de aarde Uw weg kenne,
onder alle heidenen Uw heil!'*

Psalm 67:2 en 3.

Dit is de hartelijke wens en bede voor al de bovengenoemden namens de redactie van De Saambinder: Genade en zegen, in Uw Heil(and).

v. A.

God regeert

'De Koning nu der eeuwen, de onverderfelijke, de onzienlijke, de alleen wijze God, zij eer en heerlijkheid in alle eeuwigheid. Amen.'

1 Timotheüs 1:17

De apostel noemt die heerlijke God: de Koning der eeuwen. Daarmee ziet hij op God Drie-enig, op het drievuldige Wezen van God. Bij die eeuwen denken wij aan de tijdkringen die de wereld in de geschiedenis naar de raad van God, doorloopt. De gangen van de eeuw zijn Zijne, zegt Habakuk. Hij woont in eeuwigheden, zegt Jesaja.

ds. I. Kievit
(1887-1954)

In het hart van God jaagt geen polsslag, maar Zijn eeuwigheid klopt in de tijd, Die Hij met de schepping deed ingaan. Van Zijn eeuwigheden hebben wij geen besef, omdat wij schepselen zijn. Wel zijn wij voor een eeuwigheid geschapen, maar we zijn eindig. Wij zijn schepselen van gisteren en weten niets. Wat betaamt ons diep te buigen voor deze heerlijke God. En wat doen wij van nature? De hand tegen Hem opsteken en Hem bespotten. Maar dat kan slechts onze dood betekenen en eeuwige ondergang baren. Wij stellen ons in slagorde tegen God. Er zijn eeuwigheden in Zijn wegen en duizend jaren zijn in Zijn ogen als de dag van gisteren. Maar deze Koning der eeuwen heeft de eeuw in ons hart gelegd.

Hij regeert met wijsheid

De tijd wentelt rusteloos voort. En God staat boven de tijd. Zo voert de apostel ons op tot de ontzaglijke majesteit van God. Geen toeval voerde heerschappij, geen draad van het wereldbestel ontglipte aan Gods handen. Ook dit nieuwe jaar regeert Hij met wijsheid ook al is Hij vreselijk in mogendheden. Zo aanbidt de apostel Gods eeuwige welbehagen in de gang van de geschiedenis. Paulus noemt deze God 'de onverderfelijke'. Hij heeft het leven in Zichzelf en heeft ook aan de Zoon gegeven het leven te hebben in Zichzelf. Zijn kracht vermindert niet. Zijn leven kan niet sterven. Zijn heerlijkheid kan niet tanen. Heden is Hij Die gisteren was en morgen zal Hij zijn als heden. Verderven kan alleen wat geworden is. Maar Hij is de eeuwig Zijnde. Is het niet waar dat de apostel hier een theoloog is bij uitnemendheid? Hij is 'de onzienlijke'. Dat zegt meer dan 'ongezien'. De overmaat van licht maakt Hem onzienlijk. God is een licht en geen duisternis is in Hem. Alle wasdom in kennis van de Onzienlijke, aan Wie Mo-

zes zich vasthield, is ook toenemen hierin dat God alleen volmaakt Zichzelf kent. Zo wordt de aanbidding verdiept naar mate God meer wordt gekend in de heerlijkheid van Zijn deugden.

Wondere wijsheid

'De alleen wijze God', zo spreekt de apostel verder. Er is geen God dan Hij alleen. En deze God is onze God. Hoe prijzenswaardig moet Hij zijn, Die Zijns gelijke niet hebben kan. En deze enige God is wijs, alwijs. Wij kunnen die wijsheid niet doorgronden. Het Kerstfeest bepaalde ons bij die wondere wijsheid die de weg van de verlossing uitdacht en een weg baande om Zichzelf te verheerlijken.

Hij heeft nooit iets verkeerd gedaan. Gelijk Hij, Wiens wijsheid nooit faalt, onze geboorte had bepaald, zó leidde Hij ook ons leven in de hemel en op aarde. Hij is wijs in hetgeen Hij geeft, maar ook in hetgeen Hij onthoudt. Naar die wijsheid zullen alle dingen medewerken ten goede degenen die naar Zijn voornemen geroepen zijn. Die God nu aanbidt de apostel en Gods Kerk met hem.

'De alleen wijze God zij eer en heerlijkheid...'. Eer, dat is eerbetoon. Hem komt hulde toe en wordt Hem toegebracht. Daar heeft Hij in Zijn eeuwige liefde en wijsheid Zelf voor gezorgd.

Heerlijkheid is hier de lofzegging aan Zijn deugden. Ja, in alle eeuwigheid moet Zijn lof rijzen en Zijn eer worden verkondigd. Aan dit eerbetoon en deze lof zal en mag geen einde komen.

Als straks de tijd voorbij is, zullen de Zijnen van eeuwigheid tot eeuwigheid, door Zijn aanschouwing in verrukking worden gehouden, Hem aanbidding brengen, en de kroon werpen aan de voeten van het Lam. Dát is het doel van de verlossing. Hem zij de heerlijkheid in der eeuwigheid.

Van Amen tot Halleluja

Als wij op het Lam staren, blijft ons geen keuze over dan alleen om God te verheerlijken. Wij verlangen de Koning der eeuwen in Zijn heerlijkheid te verheerlijken. Maar daartegenover heeft het die God in Zijn onbepaalde wijsheid goedgegacht degene die uiteindelijk weigeren Hem hulde te bieden in Zijn Zoon, de rook van hun pijniging te doen opgaan in der eeuwigheid.

Ik loof eerlang U in een grote schaar! Dan is het laatste Amen vervuld en gaat Amen over in het eeuwige Halleluja.

Geschokt vertrouwen

In de week voor Kerst werd het eindverslag gepubliceerd van de stichting die zich bezig hield met de afhandeling van de klachten over seksueel misbruik in de Rooms-Katholieke Kerk. Ruim zeven jaar hielden deze zaken de gemoederen bezig. In totaal kostte de afwikkeling daarvan bisdommen en congregaties meer dan 60 miljoen.

C.S.L. Janse,
Apeldoorn

Slechts 12 procent heeft veel vertrouwen in de kerk.

Het was ook geen geringe zaak. In de periode na de Tweede Wereldoorlog zouden enkele tienduizenden kinderen in Nederland misbruikt zijn door rooms-katholieke geestelijken. Ook buiten ons land kwamen talloze zaken van seksueel misbruik in de Rooms-Katholieke Kerk aan het licht.

Weinig vertrouwen

Los nog van het persoonlijke leed dat de slachtoffers vaak hun hele leven meedragen, moeten we over de maatschappelijke effecten van deze misbruikaffaires niet gering denken. Dat het recente rapport van het Sociaal en Cultureel Planbureau over de sociale staat van Nederland laat zien dat het vertrouwen in de

kerk de laatste tien jaar sterk gedaald is, moet onder meer tegen die achtergrond verklaard worden.

Natuurlijk, het is niet te verwachten dat in een land waar het grootste deel van de bevolking buitenkerkelijk is, het vertrouwen in de kerk erg groot zal zijn. Maar dat slechts 12 procent veel vertrouwen in de kerk heeft, terwijl het percentage kerkleden altijd nog meer dan het dubbele is, zegt heel wat. Kerkleden en niet-kerkleden verwachten toch niet dat geestelijken zich massaal aan kinderen vergrijpen?

Nu voelen wij vanouds een grote afstand tot de Rooms-Katholieke Kerk. En terecht. Dat er bij veel protestanten tegenwoordig sprake is van een toenadering tot Rome, wijst er op dat zij in hoge mate vervreemd zijn van waar het in de Reformatie om ging. Voor het grote publiek zijn echter alle kerken wel zo ongeveer hetzelfde. Schandalen in de Rooms-Katholieke Kerk hebben daardoor hun uitwerking op het beeld van de kerk in het algemeen.

Ook in onze kringen

Ook elders, ook in onze kringen, komen helaas allerlei gevallen van seksueel misbruik voor. Toch is het wel te verklaren dat dit in de rooms-katholieke wereld zulke grote vormen heeft aangenomen. Het vroeger bij de roomsen zo gangbare systeem van internaten was hier zeker een belangrijke factor. Het verplichte celibaat van geestelijken vergrootte het risico van seksueel misbruik. Het gebrek aan priesters in de laatste decennia leidde er ook toe dat afdoende maatregelen tegen

Overdenking in de woestijn van Juda

Het oude gaat, het nieuwe vraagt de aandacht.
Veel is voorbij, wat nimmermeer verschijnt.
Het was een bange, donk're nacht,
waarin het zeer vermoeide harte kwijnt.

Het klinkt u toe, gij, zo vermoeide pelgrim:
Ja, wacht, het morgenrood verschijnt!
Het zonnelicht verscheen reeds aan de kimme
voor hen die in de duisternis verkwijnt.

Het nieuwe jaar ontrolt een nieuw gebeuren:
Gods eeuwige raad ontsluit een nieuw begin.
Daartoe wil Hij de Zijnen waardig keuren.
Heb goede moed, zij gaan de poorten in.

ds. P. Blok, Dirksland

Het Woord is vlees geworden

De uitdrukking 'de vleeswording van het Woord' (Joh 1:14) hebt u de laatste tijd waarschijnlijk vaker gehoord. Het is een aanhaling uit de diepe, dichterlijke inleiding op het Johannesevangelie (Joh 1: 1-18). Het aanvullende, vierde Evangelie gaat ervan uit, dat u weet wat in de andere drie Evangelieën staat (vers 6-8). De inleiding trekt de lijnen van 'in den beginne' (vers 1) tot 'Die in de schoot des Vaders is' (vers 18). Met het laatste wordt de Middelaar bedoeld in Zijn huidige zitten ter rechterhand Gods.

Er wordt hier in twee betekenissen gesproken over 'het Woord':

- WOORD als **naamsaanduiding** van Gods Zoon, van eeuwigheid één met de Vader (1 en 2). Als almachtige Zoon van God betrokken bij het scheppingswerk (3). Als het Licht en het Leven wordt Hij door de mensenwereld niet gekend (4, 5, 9 en 10). Hij is gekomen tot de Zijnen, die Hem echter niet hebben aangenomen (11). Wedergeboorte als bron van het geloof blijkt zo noodzakelijk (12 en 13).
- WOORD als **uitdrukking van eeuwige gedachten** van God. Want door middel van een woord of van woorden wordt hoorbaar wat er gedacht wordt. Woorden voortbrengen is een wonderlijke gave om te verklanken wat we denken. Dus eigenlijk is de Zoon van God tegelijk de mond van God.

Wanneer we nu deze twee betekenissen samen nemen, dan peilen we enigszins wat Johannes met 'het Woord' bedoelt: de eeuwige Zoon des Vaders, Die de eeuwige gedachten van God vertolkt. Wat en diepe rijkdom!

En nu is dit *Woord vlees geworden*. Er staat niet zo zeer 'mens geworden' maar duidelijk 'vlees geworden'. Vlees is de Bijbelse uitdrukking voor de mens in zijn bestaan sinds onze afval van God: vergankelijk, kwetsbaar, sterfelijk, vatbaar voor lijden en verdriet, voor honger en dorst, enz. Alle vlees is immers slechts gras, dat verdort. Ons vlees ligt onder het vloekvonnis van de Heilige. Naar lichaam en ziel liggen wij verloren. 'In gelijkheid des zondigen vleeses' daalde de zondeloze Zoon des Vaders af. Steeds dieper, tot in de helse angsten. Zo heeft Hij 'onder ons gewoond', schrijft Johannes. 'Getabernakeld' staat er letterlijk. Dat ziet op Zijn zwerversbestaan hier op aarde, het onrustige, nergens een vaste woon of verblijfplaats hebbend. Tussen kribbe en kruis, nergens thuis. Maar de 'tabernakel' herinnert ons nog aan iets anders: de zichtbare, genadige tegenwoordigheid Gods te midden van een schuldig en dwaas woestijnvolk. Maar zo baande Hij de weg naar het Vaderhuis met Zijn vele woningen. Zó is Hij de Weg! Gods Zoon in het vlees, als Tabernakel Gods bij de mensen. Hebt u zo Zijn onuitsprekelijke heerlijkheid al aanschouwd? Want daar blijf je naar kijken.

v. A.

overtreders veelal achterwege bleven. En tenslotte ging men in rooms-katholieke kring vaak gemakkelijk om met de zonde en was men royaal met de vergeving. Overigens is inmiddels wel duidelijk geworden dat ook buiten de kerken allerlei vormen van seksueel misbruik plaatsvonden. Bijvoorbeeld in de sport. In de hele maatschappij is er op grote schaal sprake van grensoverschrijdend gedrag ten opzichte van vrouwen. Vooral ook in de wereld van film en tv. In Groot-Brittannië moesten zelfs enkele ministers opstappen omdat ze zich hadden misdragen. Het is erg dat dat allemaal gebeurd is, maar het is goed dat dat nu openbaar komt en er forse consequenties aan worden verbonden. Hopelijk heeft dat enigszins een preventief effect.

Meer geboden

Uiteraard zou het verkeerd zijn om zedelijkheid en moraal te beperken tot de zaken van het zevende gebod. God heeft immers veel meer geboden gegeven. Maar op dit terrein gaat er wel veel fout. Dat was in vroeger eeuwen helaas niet anders. Wie ook maar enigszins met de Bijbel vertrouwd is, zal weten dat er ook toen op seksueel gebied veel verkeerd ging. In de Heidelbergse Catechismus (vraag 108) wordt ons voorgehouden 'dat alle onkuisheid van God vervloekt is en dat wij daarom, haar van harte vijand zijnde, kuis en ingetogen leven moeten, hetzij in de heilige huwelijkse staat of daarbuiten'. Dat is een heel andere moraal dan in de huidige tijd gangbaar is. Daarin staat de seksuele vrijheid voorop. Dat seksueel verkeer gebonden dient te zijn aan het huwelijk, geldt als volstrekt achterhaald. Iedereen mag zelf weten hoe hij zijn seksuele relaties vorm geeft. De bewoordingen van onze catechismus lijken alleen nog maar de spotlust op te wekken. Hopelijk leiden recente onthullingen over seksueel wangedrag en seksuele intimidatie in brede kring tot de conclusie dat de huidige vrije seksuele moraal toch ook geen harmonisch samenleven van mannen en vrouwen teweeggebracht heeft. Het vrijgeven van pornografie (nu veelal in digitale vorm) heeft slechts geleid tot meer pornoverslaving. De ware vrijheid ligt alleen binnen de kaders van Gods geboden. De vreeze des HEEREN doet wijken van het kwaad. Door genade mocht Jozef het zeggen en in praktijk brengen: 'Hoe zou ik dan dit een zo groot kwaad doen en zondigen tegen God?' (Gen. 39:9).

Uit de Grote Catechismus van Westminster:

Vraag 38: Waarom was het noodzakelijk dat de Middelaar God zou zijn?

Antwoord: Het was noodzakelijk dat de Middelaar God zou zijn opdat Hij de menselijke natuur zou kunnen ondersteunen en behouden zodat ze niet in de oneindige toorn van God en de macht van de dood ten onder zou gaan.¹ De goddelijke natuur geeft Zijn lijden, gehoorzaamheid en voorbede waarde en kracht.² Daarnaast was de goddelijke natuur nodig om aan Gods gerechtigheid te voldoen³, om Zijn gunst te verkrijgen⁴, Zich een uitverkoren volk te verwerven⁵, hen Zijn Geest te schenken⁶, over al hun vijanden te zegevieren⁷ en hen in de eeuwige zaligheid te brengen.⁸

1. Hand. 2:24-25; vgl. Rom. 1:4 met Rom. 4:25; Hebr. 9:14. • 2. Hand. 20:28; Hebr. 9:14; Hebr. 7:25-28. • 3. Rom. 3:24-26. • 4. Ef. 1:6; Matth. 3:17. • 5. Tit. 2:13-14. • 6. Gal. 4:6. • 7. Luk. 1:68,69,71,74. • 8. Hebr. 5:8-9; Hebr. 9:11-15.

Vraag 39: Waarom was het noodzakelijk dat de Middelaar mens zou zijn?

Antwoord: Het was noodzakelijk dat de Middelaar mens zou zijn opdat Hij onze natuur zou verhogen¹ en in onze natuur aan de wet gehoorzaam zou zijn², zou lijden en voorbede zou doen³ en medelijden zou hebben met onze zwakheden.⁴ Hij moest ook mens zijn opdat we de aanneming tot kinderen zouden verkrijgen⁵, vertroosting zouden ontvangen en vrijmoedigheid hebben om toe te gaan tot de troon van genade.⁶

1. Hebr. 2:16. • 2. Gal. 4:4. • 3. Hebr. 2:14; Hebr. 7:24-25. • 4. Hebr. 4:15. • 5. Gal. 4:5. • 6. Hebr. 4:16.

DE GROTE CATECHISUS VAN WESTMINSTER

Overgenomen uit 'Gewogen Woorden', Thera Tanis-Baars/prof.dr. A. Baars, de Banier Uitgeverij

Geprobeerd een beetje leiding te geven

Ds. M. Karens 22 jaar betrokken bij De Saambinder

J.P. Sinke,
Krabbendijke

Als ds. M. Karens tijdens de Generale Synode van 1995 wordt benoemd tot lid van het Deputaatschap ter behartiging van de belangen van De Saambinder, komt dat voor hem als een verrassing.

Nog groter is de verrassing als hij in 2003 wordt gekozen tot voorzitter. 'Op mijn manier heb ik maar geprobeerd er een beetje leiding aan te geven. Gelukkig was dat geen zware taak.'

Er is binnen het deputaatschap altijd een hartelijke verbondenheid aan elkaar geweest, aldus ds. Karens. 'Dat geeft ook ontspanning. Ik kan me geen enkele deputatenvergadering herinneren waarin we met gekromde tenen bij elkaar zaten. Dat komt omdat we met z'n allen voor dezelfde zaak staan. Hoewel we goed beseffen dat ons werk niet volmaakt is, zijn de drie zaken die ds. G.H. Kersten met de uitgave van De Saambinder voor ogen had, nog steeds van kracht: mediteren, informeren en opiniëren.'

Band met Theologische School

Wat in al die jaren ook niet is veranderd, is de band met de Theologische School. 'Tientallen jaren was het gebruikelijk dat de rector van de Theologische School tevens hoofdredacteur van De Saambinder was, maar na het terugtreden van ds. A. Moerkerken, in 2009, was dat niet langer mogelijk. Echter, de huidige hoofdredacteur, ds. G.J. van Aalst, is docent aan de Theologische School en de meeste leden van ons deputaatschap hebben zitting in het Curatorium.'

Tijdens de vergaderingen van het deputaatschap worden vooral de grote lijnen uitgezet. 'De wekelijkse invulling van het blad - een hele klus - laten we met een gerust hart over aan de hoofdredacteur en zijn 'team'. Maar gaat het over allerlei prak-

Ds. M. Karens

tische zaken, zoals de layout, dan denken we daar graag over mee. Want een blad dat er aantrekkelijk uitziet, nodigt ook sneller uit om het te lezen.'

Geen strijdblad

De Saambinder is volgens ds. Karens niet bedoeld om allerlei kerkelijke kwesties op scherp te zetten. 'Hoewel het wel eens moeilijk was, denk ik dat het een verstandige lijn is (geweest) om kerkelijke kwesties zoveel mogelijk te laten rusten. We willen onze lezers graag informeren en hen ook helpen een mening over bepaalde zaken te vormen, maar ons blad is geen strijdblad. Daarnaast heeft de naam ons ook iets te zeggen. In het geheel van onze gemeenten willen we een samenbindend element zijn. In het eerste nummer, dat in november 1919 verscheen, schreef ds. G. van Reenen daar al over: 'Ik verwacht dat De Saambinder zal trachten saam te binden wat bij elkander behoort'. Dat uitgangspunt geldt nog steeds'. Een zaak die al geruime tijd de aandacht

van het deputaatschap heeft, is de vraag of De Saambinder ook digitaal beschikbaar gesteld kan worden. 'Als ouders hun kinderen graag een digitaal abonnement op ons kerkelijk weekblad willen geven, is dat natuurlijk een loffelijk streven. Maar er zit ook een andere kant aan de zaak, want om De Saambinder op zondag digitaal te kunnen lezen, moet de computer worden opgestart. En daar zijn we dan weer huiverig voor. Want voordat we het weten, gaat er daarmee weer een stukje zondagsrust verloren.'

Nieuwe rubrieken

Met een abonneebestand van bijna 21.000, is ds. Karens zeker niet ontevreden. 'Maar het blijft wel een opgave om onze lezers vast te houden. Om die reden hebben we in de afgelopen jaren ook nieuwe rubrieken ingevoerd, zoals de rubriek 'Vraag en antwoord' op de achterpagina. We hebben het idee dat die rubriek erg goed wordt gelezen. Daarnaast voorziet ook de jeugdrubriek in een behoefte.'

Hoewel er uiteraard wel eens kritisch op bepaalde artikelen wordt gereageerd, is er bij de lezers over het algemeen waardering voor de inhoud. 'Dat blijkt niet alleen uit het geringe aantal opzeggers, maar bijvoorbeeld ook uit het grote aantal overbetalingen.'

Ds. Karens gaat deze maand met emeritaat. Op verzoek van het deputaatschap hoopt hij zijn werk voor De Saambinder ook na zijn emeritering nog enige tijd voort te zetten. 'Ik hoop dat ons blad nog tot in lengte van jaren mag verschijnen en dat er ook op deze vorm van zaaien vruchten gezien mogen worden. Wat dat betreft sluit ik me graag aan bij de wens die ds. Kersten in het eerste nummer van De Saambinder uitte: 'De Heere schenke genade aan schrijvers en lezers, opdat ook dit kleine blaadje onder Zijnen zegen dienen moge tot heil van Sion'.

Dit is het eerste deel in een serie interviews met mensen die betrokken zijn (geweest) bij het kerkelijk weekblad De Saambinder. Volgende week het echtpaar Honkoop-Dijkhuizen.

De eerste Schotse bloedgetuige

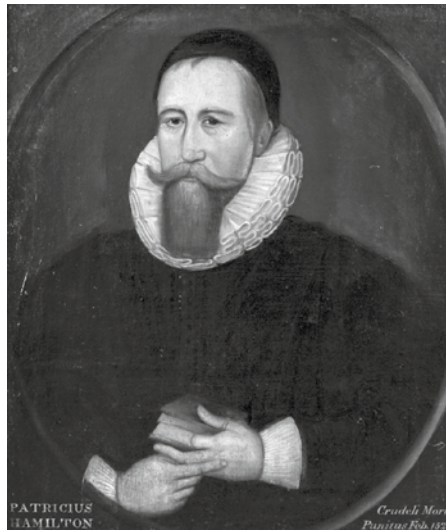
Patrick Hamilton, gedood door een vuur van buskruit

Door een loopvuur van buskruit werd Patrick Hamilton levend geroosterd en verbrand. Hij stierf, met de ogen hemelwaarts gericht. Staande te midden van de kolen beval hij zijn geest in Gods hand.

J. van 't Hul,
Lieren

St. Andrews is als een vuistdik geschiedenisboek. De oude universiteitsstad ligt aan de kust van de Noordzee, een flink eind ten noorden van Edinburgh. Fascinerende verhalen uit de historie liggen op bijna iedere straathoek voor het oprapen. Hier heeft ontzettend veel bloed gevloeid.

Hamilton werd geboren op een onbekende datum in het jaar 1503 (of 1504) in het dorpje Tain. Hij studeerde aan de Sorbonne-universiteit in Parijs en werd een enthousiast volgeling van de humanist Erasmus. Door het lezen van een werk van Luther kwam hij tot betere gedachten. Terug in Schotland werd hij tot rooms priester gewijd, maar nauwelijks een jaar later verkondigde hij de leer van Luther. Hamilton werd opgepakt, maar vluchtte naar Duitsland. In Wittenberg vond een ontmoeting plaats tussen Hamilton en Luther met zijn vriend Melanchthon. Op Luthers aandringen schreef Hamilton "Loci communes", een werk over het onderscheid tussen wet en Evangelie, tussen geloven en werken, tussen rechtvaardigmaking en heiligmaking. Op 24-jarige leeftijd keerde hij opnieuw naar Schotland terug. Onverdroten bond hij weer de strijd aan tegen de dwalingen van Rome. Zijn biograaf John Howie schrijft dat velen hem aanhingen, 'aan wie hij spoedig de weg Gods volkomen uitlegde'. Opeens was het Roomse geduld op. Midden in de nacht werd Hamilton van zijn bed gelicht en als een boef naar

Patrick Hamilton

St. Andrews afgevoerd. Door een haastig bijeen geroepen bisschoppelijk beraad werd hij vanwege 'grove ketterij' veroordeeld tot de vuurdoop. De aanklacht luidde: 'Hij verdedigt, rechtvaardigt en handhaaft verschillende ketterse stellingen van Luther. In zijn schandelijk bestaan voortgaande, hebben we hem gedagvaard en in staat van beschuldiging gesteld'. Wat waren die ketterse stellingen? Bijvoorbeeld deze: 'Dat de mens geen vrije wil heeft, dat de mens een zondaar is zolang hij leeft; dat kinderen onmiddellijk na hun doop al zondaren zijn; dat niemand wordt gerechtvaardigd door goede werken, maar alleen door het geloof; dat goede werken geen mens goed maken, maar dat een goed mens goede werken doet;

dat geloof, hoop en liefde zo nauw aan elkaar verbonden zijn dat hij, die één van die drie bezit, ze alle drie bezit, en dat hij, die één van die drie mist, ze alle mist'. Net na het middagmaal, op 28 februari 1528, laaiden in St. Andrews de vlammen op. Soldaten sleepten Hamilton naar de brandstapel. Voordat hij daarop plaatsnam, trok hij zijn bovenklederen uit en gaf ze aan een oude vriend: 'Deze dingen kunnen mij in het vuur niet dienen, maar u kunnen ze nog van nut zijn. Ik kan u anders niets nalaten dan het voorbeeld van mijn dood, die u, zo vraag ik u, niet moet vergeten, want al schijnt ze smartelijk en pijnlijk in 's mensen oordeel, toch is ze de toegang tot het eeuwige leven, dat niemand beërven kan van degenen die Christus verloochenen'. Toen knielde hij neer en deed zijn laatste gebed.

Howie beschrijft wat er gebeurde: 'Dit gezegd hebbende beval hij, zijn ogen hemelwaarts gericht en staande te midden van kolen, hout en andere brandbare stoffen, zijn geest in de handen Gods. Men had een loopvuur van buskruit aangelegd, om daardoor de brandstapel aan te steken, maar dit mislukte. De ontploffing verzengde slechts één van zijn handen. Zo bleef hij staan, totdat meer buskruit aangebracht was, gedurende welke tijd hij zeer opwekkende en godvruchtige gesprekken tot het volk richtte'.

Roomse geestelijken onderbraken voortdurend zijn betoog. Eén van hen riep: 'Herroep, bid tot de heilige maagd, en zeg: Salve Regina (Wees gegroet, heilige maagd)'. Waarop Hamilton antwoordde: 'Gij boosaard, gij weet dat ik geen ketter ben en dat het de waarheid Gods is waarvoor ik nu lijd'.

Toen werd opnieuw het vuur ontstoken. Hamiltons laatste woorden waren: 'Hoe lang, o God, zal donkerheid deze landen bedekken? Hoe lang zult U deze tirannie van mensen verdragen? Heere Jezus, ontvang mijn geest'.

Er gaat nog een verhaal over Hamiltons dood. Terwijl hij op de brandstapel stond, vloog het gebruikelijke brandstapelmasker van zijn gezicht. Het sloeg tegen de torenmuur. Daar zou het een onuitwisbare afdruk van zijn gezicht hebben achtergelaten.

Men mag ervan denken wat men wil, maar in die muur is nog steeds onmiskenbaar een gezichtsafdruk ingekerfd.

(wordt vervolgd)

De beste wensen

L. van der Ham, Krimpen aan den IJssel

Het kalenderjaar 2018 is nog maar een paar dagen oud. De achterliggende dagen heb je vast heel wat familieleden ontmoet, elkaar de hand geschud: 'De beste wensen voor het nieuwe jaar'. Misschien heb je het ook heel wat keren gedachteloos uitgesproken.

Maar wat bedoel je eigenlijk precies? Dat is niet zo moeilijk zal je zeggen: geluk, succes, gezondheid, voorspoed, vreugde. Gewoon het allerbeste voor het hier en nu. Waarom zou je het de ander niet gunnen? Uiteraard prima om dat elkaar toe te wensen, want vanzelfsprekend is het allemaal niet. Gezondheid is een kwetsbaar iets, voorspoed heeft ook niet ieder-

een. Dat je elkaar dit toewenst, is daarom ook zeker niet verkeerd.

Alleen, we kunnen te gemakkelijk in het hier en nu blijven hangen. Alsof er niet meer te wensen is dan dat het ons op aarde goed gaat. 'De beste wensen' heeft natuurlijk ook een veel diepere betekenis. De apostel Johannes schrijft in één van zijn brieven (hij heeft er drie geschreven) ook iets in wensende zin. Hij zegt: 'Geliefde, vóór alle dingen wens ik dat gij welvaart en gezond zijt, gelijk uw ziel welvaart' (3 Joh. 1:2). Johannes verbindt het lichamelijke ('welvaart en gezond') aan het geestelijke ('gelijk uw ziel welvaart'). Een prachtige tekst met de allerbeste en allerrijkste wens.

Wat is dat: 'welvaart van je ziel'? Het is ten diepste de Heere Jezus Christus

kennen als je persoonlijke Zaligmaker. Het is persoonlijk geloven en weten dat je zonden vergeven zijn door het offer dat de Heere Jezus heeft gebracht. Dat is welvaart van je ziel. Dat is ook het enige wat uiteindelijk nodig is in 2018. Zo krijgen de woorden bij de handdruk een zeer diepe betekenis. En wat heb je de ander uiteindelijk meer toe te wensen dan dit? Een gezegend 2018!

vervolgverhaal

1

Palko de kleine evangelist

J.W. van den Berg

Aan de voet van een meer dan duizend meter hoge berg ligt een dorpje. Het bestaat duidelijk uit twee gedeelten. De meeste huizen liggen in het dal, een klein aantal samen met de dorpskerk is tegen de berg aangebouwd.

De winter is streng geweest, zware sneeuwval en hevige kou hebben het dorp maandenlang in hun ijzige greep gehad. Maar nu is de lente gekomen. De meeste sneeuw is weg en vandaag heeft de meester de school gesloten. Joelend en juichend is de dorpsjeugd naar huis gehold. Vrij zijn ze! Meer dan vijf lange maanden zonder pennen, boeken en atlanten! „We zijn vrij, grootvader!” Hijgend staat Palko voor de oude Juriga. Deze legt zijn hand op de schouder van zijn kleinzoon. „Morgen, Palko”, zegt hij blij, „morgen gaan we.”

Op een behoorlijk snel stijgend bergpad loopt Palko Juriga. Ondanks de zware rugzak en een aarden kruik in zijn linkerhand, marcheert hij er vrolijk op los. Het stijgen schijnt hem geen enkele moeite te kosten. De stevige stok die hij in de andere hand houdt, gebruikt hij alleen om er af en toe vrolijk mee in het rond te zwaaien. Zijn grote donkerblauwe ogen schitteren. „O vrijheid, vrijheid, vrijheid, hoe kostbaar ben je toch!” schalt zijn heldere stern. Lopend op de maat van het oude Slowaakse volksliedje zingt de kleine wandelaar zijn vreugde uit. Vreugde om het einde van

de lange, barre winter. Een winter die hem gevangen hield in het dorpje beneden. Gevangen in huis en school, waar de meester de grootste moeite had de dorpsjeugd wat kennis bij te brengen. De winter had al vroeg in de herfst bezit genomen van het dal en het dorpje. Samen met grootvader had Palko de kieren van de ramen volgestopt met mos om de kou en de sneeuw buiten te houden. Maar nu is de lente gekomen, schuchter nog, maar duidelijk merkbaar.

Boekennieuws

"Katholiek vandaag, een gereformeerd gesprek over katholiciteit", dr. W. van Vlastuin; uitg. De Banier, Apeldoorn; 339 pag.; € 17,95.

Katholiek vandaag, een gereformeerd gesprek over katholiciteit

"Katholiek vandaag" is een belangwekkende theologische studie over de kerk en haar wezen. We belijden immers elke zondag een 'algemeen (katholieke) christelijke kerk'. Wat betekent dit woord 'algemeen' vandaag de dag.

Dr. W. van Vlastuin probeert in "Katholiek vandaag" eerst te luisteren naar de stemmen uit de Vroege Kerk. We lezen hoe mensen als Ignatius, Cyprianus, Cyrillus en Augustinus dachten over de kerk. Opvallend is dat in de Vroege Kerk de zichtbare en onzichtbare zijde van de kerk vrijwel samenvielen. De zichtbare kerk is het lichaam van Christus, hoewel er wel oog was voor persoonlijk geloof.

Daarna worden enkele vertegenwoordigers van het gereformeerd protestantisme behandeld. Bij Calvijn is het onderscheid tussen zichtbare kerk (de kerk zoals wij die kunnen waarnemen) en de onzichtbare kerk (de uitverkorenen) duidelijk aanwezig, hoewel hij die niet wil scheiden. Ook in onze gereformeerde belijdenis vinden we deze gedachte weer terug.

Dit ligt anders bij iemand als John Owen. Bij hem gaat het om de onzichtbare kerk die wordt onderscheiden van de zichtbare. Owen was ook niet voor niets lid van een kleine congregationalistische gemeente.

In de Westminster Confessie zien we ook de nadruk op de onzichtbare kerk. Er ligt in het denken over kerk en verbond een duidelijke ontwikkeling, ook confessioneel gezien. Meer en meer verschuift de aandacht van het zichtbare naar het wezen en de relatie daarmee tot de uitverkiezing. Dat bij verbond en kerk de uitverkiezing een belangrijke rol zijn gaan spelen, is confessioneel gezien een herkenbare ontwikkeling. Calvijn dacht net iets anders over het verbond, de kerk en de doop dan bijvoorbeeld de Westminster theologen. Kennelijk is er binnen het geheel van het gereformeerd protestantisme een zekere bandbreedte in opvattingen. Wellicht zou het goed zijn om daar nog eens wat dieper op in te gaan, ook al omdat binnen onze gemeenten die ontwikkeling positief is geduid. We kunnen denken aan de synodeuitspraken van 1931.

In het slotgedeelte van dit boek worden lijnen getrokken vanuit de Schrift en met de gedachten vanuit de kerkgeschiedenis naar de praktijk vandaag de dag. Er wordt onder meer gewezen op het kwalitatieve aspect van de katholiciteit (de inhoud van het geloof) en de kwantitatieve kant (de omvang van de kerk). De kerk is het lichaam van Christus. En als we letten op de praktijk vandaag de dag, is er een diepe verlegenheid. Wat zijn er toch veel kerken, richtingen en groepen. Dat alles maakt verlegen en het is ten diepste ook zonde. Het ene lichaam van Christus is wat de zichtbare zijde betreft een gebroken geheel. Dr. Van Vlastuin laat zijn verlegenheid daarmee duidelijk merken.

Ik heb dit mooie boek met heel veel genoegen gelezen. Wat is het goed om vanuit de geschiedenis, de Bijbel en de grote mannen die God aan Zijn kerk heeft gegeven, zo na te denken over de kerk.

ds. W. Visscher, Amersfoort

Boekaankondigingen

"Bijbelse professoren" (deel 1), ds. W.A. Zondag, uitg. De Banier, Apeldoorn; 144 blz.; € 10,95.

Ds. W.A. Zondag beschrijft in dit boekje leermeesters uit het Oude Testament. Hij gaat in op de tijd waarin ze leefden, hun persoonlijkheid en het onderwijs dat ze gaven. Een boeiende uitgave, met een eigen stijl. Deel 2 (over het Nieuwe Testament) verschijnt in 2018.

"Laat de kinderen tot Mij komen", Matthew Henry; uitg. Den Hertog, Houten; 68 blz.; € 9,90.

Matthew Henry schenkt in deze preek, n.a.v. Markus 10:16, alle aandacht aan het liefdevolle handelen van Christus ten opzichte van de kinderen. Hij geeft ouders goede raad bij hun taak in de opvoeding.

"Ik maak alle dingen nieuw", ds. W. Visscher; uitg. De Banier, Apeldoorn; 170 blz.; € 14,90.

In deze 52 korte meditaties staat centraal dat alleen in de Zaligmaker van zondaren behoud te vinden is. De meditaties lenen er zich er voor om wekelijks te lezen, persoonlijk en in gezinsverband, maar ook bij een weekopening en -sluiting. Deze uitgave verscheen t.g.v. het 25-jarig ambtsjubileum van de auteur.

"Behouden in de vrijstad", ds. A. Schot; uitg. De Banier, Apeldoorn; 138 blz.; € 14,95.

De auteur geeft in deze acht preken over de vrijsteden eerst aandacht aan de vrijplaats bij het altaar, vervolgens gaat hij in op de betekenis van de vrijstad n.a.v. Jozua 20. Daarna neemt hij de lezer mee langs de zes vrijsteden.

"Zo gezegd... Harmonieuze communicatie in Bijbels perspectief", ds. L. de Wit (PKN) en Martine Pieters-de Wit; uitg. De Banier, Apeldoorn; 215 blz.; € 17,95.

In dit boek wordt theoretisch én praktisch nagedacht over de basis voor alle communicatie, over de gebrokenheid in relaties en over manieren om tot goede communicatie te komen.

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Ooltgensplaat, ds. P.G. Heijkamp te Emmeloord;
Te Rotterdam-Zuidwijk, ds. D.W. Tuinier te Waarde.

Bedankt:

Voor Oostkapelle, ds. P.G. Heijkamp te Emmeloord;
Voor 's-Gravenpolder, ds. B. Labee te Veenendaal;
Voor Sioux Falls (South Dakota, VS),
ds. E. Hakvoort te Norwich (Ontario, Canada).

MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2017

Pag. 222, gemeente **HARDINXVELD-GIESENDAM**.

Koster is nu: W. van Leeuwen, Hoepmakerspad 3, 3371 JB Hardinxveld-Giessendam, tel. (0184) 630757,
e-mail: wvanleeuwen@kliksafe.nl

VERKORTE NOTULEN VAN (VERVOLG) VERGADERINGEN CLASSIS GOES

Vergadering 17 mei

Ds. C. Sonneveld opent als predikant van de roepende kerk van Krabbendijke de vergadering op de gebruikelijke wijze. O.m. de volgende zaken worden gememoreerd:

Op 16 januari is de heer A. Wiegersma overleden in de leeftijd van 84 jaar. Hij heeft de gemeente van Rilland gediend als ouderling van 1966 tot 1978.

Ouderling S. Boogaard van 's-Gravenpolder was op 9 maart 40 jaar ambtsdrager: eerst 2 jaar diaken en daarna 38 jaar ouderling.

Ouderling J. Smit van 's-Gravenpolder was op 29 maart 25 jaar ambtsdrager: eerst 9 jaar diaken en daarna 16 jaar ouderling.

J.M. Nijse was 25 jaar organist in de gemeente Goes.

Ouderling G. van Veldhuisen van Waarde heeft op 1 februari 2017 een koninklijke onderscheiding ontvangen.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: ds. S.W. Janse, preses, ds. C.J. Meeuse en ds. C. Sonneveld, assessoren, ouderling L.J. Goud, quaestor, ouderling P. van Vijven, scriba

Van de Classicale Evangelisatiecommissie is een brief ontvangen met een verslag, waarin de antwoorden van de kerkenraad van Kapelle-Biezeling staan op de vragen die in de vorige classisvergadering gesteld zijn o.a. rondom de zondagse bijeenkomsten voor vluchtelingen.

De bespreking spitst zich toe op de vraag: Is er een mogelijkheid om de bijeenkomsten op zaterdag te houden, zodat leden van de gemeenten de zondagse erediensten niet hoeven te verzuimen?

De bespreking mondt uit in de vraag aan de afgevaardigden van Kapelle om in de kerkenraad te bespreken om met de bijeenkomsten van de zondag naar de zaterdag te gaan en om regelmatig aan de classis te rapporteren. Zij zullen in een volgende classisvergadering het standpunt van de kerkenraad kenbaar maken.

Nadat alle niet-ambtsdragers de vergaderzaal verlaten hebben, spreekt de classis over een ingediend appelschrift.

Op verzoek van de preses eindigt ouderling A.W. Koole van de roepende kerk, waarna de vergadering wordt verdaagd naar 26 juni.

Voortgezette vergadering 26 juni

Voordat de preses, ds. S.W. Janse, de vergadering op de gebruikelijke wijze opent, wenst hij de vergadering de wijsheid en de leiding van Gods Geest toe in de moeilijke zaak die deze avond aan de orde is. Verder heet hij alle aanwezigen hartelijk welkom, in het bijzonder de deputaten artikel 49 DKO, ds. P.D. den Haan en ds. J.M.D. de Heer.

Omdat ds. Janse het beroep van de Gereformeerde Gemeente van Rijssen-Zuid heeft aangenomen, gaat hij de classis Goes verlaten. Ds. Meeuse spreekt hem als assessor en tevens consulent van 's-Gravenpolder toe. Vervolgens vraagt hij ds. Janse om iets mee te delen over hoe de Heere hem naar Rijssen-Zuid geleid heeft. Nadat hij dit gedaan heeft, bedankt hij de classis voor de ondervonden liefde en het geduld waarmee hij verdragen is.

Ds. Meeuse wenst dat de Heere de lege plaats, die in 's-Gravenpolder zal komen, zal vervullen. Hij zorgt voor, Hij waakt over en Hij bewaakt de gemeenten. Op zijn verzoek wordt ds. Janse staande Psalm 121 vers 4 toegezongen.

Nadat alle niet-ambtsdragers de vergaderzaal verlaten hebben, spreekt de classis over enkele ingediende appelschriften.

Op verzoek van de preses eindigt ds. Meeuse, waarna de vergadering wordt verdaagd naar 11 oktober.

Voortgezette vergadering 11 oktober

Ds. C. Sonneveld opent als preses de vergadering op de gebruikelijke wijze.

De volgende zaken worden gememoreerd: Op 30 augustus herdacht diaken M.G. van de Kreeke van de Gereformeerde Gemeente van Kamperland dat hij 40 jaar in dit ambt heeft mogen dienen.

Op 26 september herdacht emeritus predikant C. Harinck dat hij 55 jaar dienaar des Woords was.

Op 11 oktober is overleden de heer J. de Loeff, oud-koster van de Gereformeerde Gemeente van Yerseke, in de leeftijd van 68 jaar.

Het moderamen bestaat nu uit ds. C. Sonnevelt, preses, ds. D.W. Tuinier en ds. A.J. de Waard, assessoren, ouderling L.J. Goud, quaestor, ouderling P. van Vijven, scriba.

Als ingekomen stuk wordt een brief van de kerkenraad van 's-Gravenpolder behandeld. N.a.v. een schrijven van een lid van die gemeente vraagt de kerkenraad om als kerk zelf de verantwoordelijkheid te nemen voor een goede, leesbare Bijbelvertaling. De kerkenraad legt deze zaak aan de classis voor 'in de hoop dat langs de kerkelijke weg uiteindelijk door onze Generale Synode getracht zal worden in samenwerking met andere kerken (...) deze verantwoordelijkheid te nemen.'

De classis besluit deze brief door te sturen naar de Particuliere Synode Zuid met de vraag, of de PS deze als instructie naar de eerstvolgende Generale Synode wil zenden.

Ook is er een verzoek tot benoeming van een nieuwe coördinator voor de evangelisatiepost Merksem in de plaats van G. Minnaard. De classis geeft toestemming tot benoeming van A. Michiels uit Waarde tot nieuwe coördinator.

Nadat alle niet-ambtsdragers de vergaderzaal verlaten hebben, spreekt de classis over enkele ingediende appelschriften.

Aan het eind van de vergadering gekomen zijnde, dankt de preses de classis voor het waardige verloop van de vergadering. Deputaten artikel 49 worden bedankt voor hun adviezen. Ds. Tuinier sluit de vergadering,

waarna deze verdaagd wordt naar de volgende avond, 12 oktober.

Voortgezette vergadering 12 oktober

Ds. C. Sonnevelt opent als preses de vergadering. Alle afgevaardigden die de vergadering van 11 oktober hebben bijgewoond, zijn ook nu aanwezig. Vervolgens wordt de vergadering in klein comité voortgezet in verband met de behandeling van een appelzaak.

Aan het einde van de bespreking eindigt ds. De Waard met dankgebed, waarna de vergadering wordt verdaagd naar 2 november.

Voortgezette vergadering 2 november

In verband met het overlijden van de schoonmoeder van ds. Sonnevelt neemt ds. Tuinier zijn plaats als preses in en opent hij de vergadering op de gebruikelijke wijze.

Aan de classis wordt voorgesteld om in het moderamen in de plaats van ds. Sonnevelt geen nieuwe assessor te benoemen. De classis gaat hiermee akkoord.

Vervolgens wordt aan de niet-ambtsdragers gevraagd de vergaderzaal te verlaten in verband met de behandeling van verschillende appelzaken.

Aan het einde van de bespreking eindigt ds. De Waard met dankgebed, waarna de vergadering wordt verdaagd naar 15 november.

Voortgezette vergadering 15 november

Ds. C. Sonnevelt opent als preses de vergadering op de gebruikelijke wijze. Hij verzoekt te zingen Psalm 60:1 en 7 en leest 1 Koningen 12:1-24.

Naar aanleiding van dit gelezen gedeelte spreekt hij een kort openingswoord.

Vervolgens wordt voorgesteld de nu volgende agendapunten in klein comité te behandelen. Dit wordt overgenomen en daarom wordt aan de niet-ambtsdragers en niet-afgevaardigden gevraagd de vergaderzaal te verlaten.

Aan het einde van de vergadering komt de verdeling van de consulentenschappen aan de orde. Deze worden met instemming van de classis als volgt verdeeld:

ds. Van Krimpen:

Borssele, Goes (2de consulent),
Krabbendijke, Wolphaartsdijk.

ds. Sonnevelt:

Goes (1ste consulent), Rilland, Waarde.

ds. Tuinier:

's-Gravenpolder, Kamperland, Kapelle-Biezeling.

ds. De Waard:

Hoedekenskerke, Kruiningen, Nisse.

ds. De Wit:

Kortgene, Nieuwdorp, Yerseke.

De datum voor de volgende classisvergadering wordt vastgesteld op woensdag 24 januari 2018. Als roepende kerk wordt Nisse aangewezen.

Op verzoek van de preses eindigt ds. De Heer de vergadering met dankgebed, waarna hij deze veelbewogen vergadering, die zes zittingen heeft gehad, sluit.

P. van Vijven, scriba

Berichten

100-JARIG JUBILEUM ZONDAGSSCHOOL SAMUËL TE LISSE

Herdenkingsbijeenkomst 100-jarig bestaan van de zondagsschool Samuël te Lisse op zaterdag 6 januari, inloop 15.00 uur, aanvang 16.00 uur, in het verenigingsgebouw van de Salemkerk van de Gereformeerde Gemeente te Lisse. Opening door ds. G.J.N. Moens. Bijbelvertelling voor de kinderen door ds. A. Schot. Terugblik op 100 jaar zondagsschool door dhr. Grisnich.

OPROEP KOK EN FYSIOTHERAPEUT

De Commissie Vakantieweken voor mensen

met een beperking (CVB) is dringend op zoek naar een kok en een fysiotherapeut in de vaarvakantie voor mensen met een lichamelijke beperking.

Deze vaarvakantie zal plaatsvinden van 30 juni tot 6 juli.

Voor meer informatie: cvb.stafleden.lb@vakantiewekenvbng.nl of bel (0182)367233 (Hannie Kole). Zie ook www.vakantiewekenvbng.nl

ZANGAVONDEN

Barendrecht

Psalmzangavond op zaterdag 13 januari, aanvang 19.30 uur, in de Zuiderhavenkerk van de

Gereformeerde Gemeente te Barendrecht. Organist: Peter Wildeman.

Meditatie door ds. G.W.S. Mulder, voorzitter van het deputaatschap ZGG. Collecte t.b.v. zending Cambodja.

Ridderkerk

Datheensamenzangavond op zaterdag 13 januari, aanvang 19.30 uur, in de Singelkerk te Ridderkerk.

Opening, meditatie en sluiting door ds. A. Verschuure. Pieter Heykoop, orgel. Collecte voor Adullam, Siloah en De Schutse.

Kerkdiensten

ZONDAG 7 JANUARI 2018

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 uur ds. W.J. Karels en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 14.30 uur ds. P. Mulder; Alblasterdam 9.30 uur ds. B. van der Heiden en 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Alphen a/d Rijn 10.00 en 16.00 uur ds. G. Hoogerland; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Arnhem 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Barendrecht 16.30 uur ds. A. Vermeij; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. G. Pater; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Bodegraven 10.00 uur ds. J.J. Tanis en 18.30 uur ds. W.A. Zondag; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. A. Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 16.30 uur ds. W. Silfhout; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Den Haag-Scheveningen 10.00 uur ds. J. Driessen en 18.30 uur stud. M. Blok; Deventer 14.30 uur ds. S.W. Janse; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 15.00 uur (H.D.) ds. A. Schreuder; Dordrecht 10.00 uur ds. J.S. van der Net; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Enter 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. P.D. den Haan; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 18.00 uur ds. B. van der Heiden; 's-Gravenpolder 9.30 uur en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse en 14.00 uur stud. H.E.P. Fortuyn; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. J. van Rijswijk en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Hilversum 18.00 uur ds. E.J. Boudewijn;

Hoofddorp 18.30 uur ds. H.A. van Zetten; Houten 10.00 en 16.00 uur (afscheidsdienst) ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 18.30 uur ds. A. Schot; Kamperland 16.30 uur ds. C. Harinck; Kapelle-Biezeling 10.00 en 16.30 uur stud. H.E.P. Fortuyn; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.00 uur ds. G.J. Baan; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Kruijningen 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. A.J. de Waard; Leerdam 10.00 uur ds. J.S. van der Net en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. H.A. van Zetten; Marknesse 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Meeuwen 14.30 uur ds. J. Schipper; Middelburg-Zuid 9.30 uur ds. C. Harinck en 18.30 uur ds. G.J. Baan; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 9.30 en 16.00 uur stud. M. Blok; Nieuw-Beijerland 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Nieuwer ter Aa 10.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Nieuwerkerk 14.30 uur ds. K. Boeder; Nijkerk 19.00 uur ds. B. Labee; Nisse 14.30 uur ds. D. de Wit; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. A. Schot; Ooltgensplaat 19.00 uur ds. H. Brons; Oostburg 10.00 en 15.30 uur ds. J. de Kok; Oostkapelle 16.00 uur ds. A.P. Baaijens; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Poortugaal 19.00 uur ds. A. Verschuure; Rhenen 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 uur ds. J. Mijnders en 19.00 uur ds. L. Blok; Ridderkerk-Slikerveer 9.30 uur ds. H. Paul en 19.00 uur ds. M.H. Schot; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 14.00 uur ds. C. Sonneveld; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. W. Silfhout en 16.30 uur ds. J. Driessen; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. J.W. Verweij; Rotterdam-Zuidwijk 15.30 uur ds. W. Harinck; Scherpenisse 9.30 en 14.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Scherpenzeel 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Sint Annaland 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. A.J. Gunst; Sint Philipsland 9.30 en 14.30 uur stud. H.J. Agteres; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Spijkenisse 18.30 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Sprang-Capelle 14.30 uur ds. E. Bakker; Terneuzen 18.00 uur ds. S. Maljaars; Terwolde - De Vecht 14.30 uur ds. J. van Laar; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. C.A. van Dieren; Utrecht 12.30 en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds.

G.J. Baan; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Wierden 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Woerden 10.00 uur ds. W.A. Zondag; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 uur ds. A. Vermeij en 15.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwolle 15.00 uur ds. G. van Manen.

DINSDAG 9 JANUARI 2018

Dirksland 19.30 uur ds. K. Boeder; Werkendam 19.00 uur (afscheidsdienst) ds. M. Karens.

WOENSDAG 10 JANUARI 2018

Aalburg 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Amersfoort 19.30 uur ds. W. Visscher; Benthuizen 19.30 uur ds. A.T. Huijser; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. C. Sonneveld; Hoofddorp 19.45 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Hoogeveen 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Hoogvliet 19.45 uur ds. J.S. van der Net; Leiderdorp 19.30 uur ds. D. de Wit; Meeuwen 19.30 uur ds. J. van Laar; Middelharnis 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Nieuw-Beijerland 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Nisse 19.30 uur ds. G. Pater; Nunspeet 19.30 uur ds. A. Schot; Rijssen-Noord 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Scherpenzeel 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Uddel 19.30 uur (GBS-dienst) ds. G. Beens; Veenendaal 19.30 uur ds. B. Labee; Zeist 19.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zwijndrecht 19.45 uur ds. A. Schreuder.

DONDERDAG 11 JANUARI 2018

Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. A. Verschuure; Genemuiden 19.30 uur ds. C. Hogchem; Herkingen 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Oostvoorne 19.30 uur ds. J.S. van der Net; Ouddorp 19.30 uur ds. J. Schipper; Oude-Tonge 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. A. Schot; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Urk 19.30 uur ds. G. Pater; Westzaan 18.00 uur (huw.bev.) ds. C. Sonneveld.

ZATERDAG 13 JANUARI 2018

Gouda 15.00 uur (dovendienst) ds. G.W.S. Mulder.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 7 JANUARI 2018

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 17.00 uur evang. G. Baan; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur

“

**ELKE ZONDE IS EEN
OBSTAKEL IN DE WEG VAN
ONZE VREDE MET GOD.**

THOMAS BOSTON

evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 (Bijbeluur) en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 11.00 en 17.00 uur evang. S. de Visser.

EVANGELISATIEPOSTEN

Alkmaar:
Evangelisatiepost 'Bij de Bron', Willem Buytewechstraat 2, 1816 GL Alkmaar; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur. U bent hartelijk welkom op onze post. Openingsdagen: dinsdag t/m zaterdag van 11.00 - 15.00 uur.

Tel. 072-5129195 email info@bijdebronalkmaar.nl website www.bijdebronalkmaar.nl

Amsterdam:
Evangelist J. Krijgsman; Evangelisatiepost Bij Simon de Looier; Looiersgracht 70-72. Tel. 020-6227742.

Samenkomsten iedere zondag 10:30 uur 17:00 uur. U bent van harte welkom in onze evangelisatiepost.

Openingsdagen: dinsdag t/m zaterdag van 10:00-12:00 uur en 12:30-16:00 uur.

U kunt bij ons ook CD's en boeken kopen. Door uw aankoop steunt u het evangelisatiewerk. Telefonisch of per mail bestellen kan ook: 0252-419560;

cvleenen@kliksafe.nl
Bekijk ook eens onze site: www.bijsimondelooier.nl

Breda:
Inloopcentrum 'De Lichtboei', Vriesdongen 1, Breda.

Contactadres: info@inloopdelichtboei.nl
Openingsdagen: dinsdag en zaterdag 10.00-12.30 uur Voor actuele informatie: www.inloopdelichtboei.nl

Emmen:
Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-1 te Emmen; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur. Inloophuis de Hoeksteen: Kolhoopstraat 24, Emmen. Openingsdagen: elke dinsdag, donderdag, vrijdag en zaterdagmiddag van 13:30 tot 16:30 uur. Tel. 0591 - 653915 www.inloophuisdehoeksteen.nl

Den Haag:
Inloopcentrum 'Het Kompas', Apeldoornselaan 228, Den Haag
De openingstijden van de inloop zijn op

dinsdag, vrijdag en zaterdag van 10.30 uur tot 15.30 uur; tussen de middag is de inloop gesloten van 12.30 tot 13.30 uur. De inloop is op woensdag en donderdag geopend van 10.30 tot 12.30 uur, soms ook op donderdagmiddag. U bent van harte welkom. Nadere informatie: www.inloophuishetkompas.nl; u kunt ons ook bellen 070 2050008.
Per e-mail: denhaag@bijbelcentrum.nl

Leeuwarden:
Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Op vakantie in Friesland? Welkom in onze inloop, die geopend is op donderdag en vrijdag van 11.00 tot 16.00 uur en zaterdag van 11.00 tot 15.00 uur. Bekijk ook eens onze site: www.inloophuisachterdehoven.nl

Merksem:
Evangelist A. van Setten; protestants centrum "De Bron", Jaak de Boeckstraat 21-23; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.
U bent ook hartelijk welkom in het inloophuis, geopend van woensdag t/m vrijdag van 13.00-16.00

Rotterdam:
Inloop- en Bijbelcentrum 'In de Gouwstraat', Gouwstraat 36-b, Rotterdam-Charlois.
Kom eens langs, u bent hartelijk welkom. De inloop is geopend van dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 en 16.00 uur.

Tilburg:
Evangelist H.J. van den Boogaart; Kerkruimte: Offenbachstraat 105 Tilburg; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 18.30 u. Het inloopcentrum: Het Kruispunt, is geopend op di, wo en do van 14.00-17.00 u. Vr. van 10.00-15.00 u. U bent van harte welkom.

Utrecht/Leidsche Rijn:
Bijbelcentrum 'De Hoeksteen', Monarchvlinderlaan 200, Utrecht
Wilt u meer weten over ons werk in de wijk Leidsche Rijn? Kijk dan eens op onze website www.hoeksteen-leidscherijn.nl

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Meliskerke geeft met ontroering kennis van het overlijden van zijn geliefde oud-ambtsbroeder, de heer

Aart Prinsen

in de leeftijd van 85 jaar.

Van 1968 tot 1998 heeft hij de gemeente in getrouwheid mogen dienen, eerst als diaken en vervolgens als ouderling.

De Heere ondersteunde de achtergebleven familie in dit verlies en heilige de roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad, ds. S. Maljaars, preses
S. Riemens, scriba

Meliskerke, december 2017

Van harte wensen we alle vrienden, bekenden, familie, kerkenraden, studenten en predikanten Gods onmisbare zegen toe voor het jaar 2018.

M. Golverdingen vdm
T. H. M. Golverdingen - van der Heiden

Hartelijk dank aan allen die het afgelopen jaar met me meegeleefd hebben. Ook dank voor de vele goede wensen die ik mocht ontvangen. Wederkerig wens ik u van harte Gods zegen voor het nieuwe jaar 2018 toe.

D. van Stuijvenberg-Vos, Elspeet

Alle familieleden, broeders (em) predikanten, predikantsweduwen, studenten, evangelisten, vrienden en bekenden willen wij op deze wijze Gods onmisbare zegen toewensen voor het nieuwe jaar 2018.

Fam. ds. E. Bakker, Veen

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Goes heeft met bewogenheid kennisgenomen van het overlijden van zijn oud-ambtsbroeder

Tiemen Lemstra

in de leeftijd van 79 jaar.

Hij diende van februari 1974 tot juli 1983 de gemeente in getrouwheid in het ambt van ouderling.

De God aller genade vertrooste en sterke zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen in dit voor hen zo groot verlies. De Heere heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad, C. Hoogerland, preses
G. Geijtenbeek, scriba

Goes, 17 december 2017

Wij danken u voor uw hartelijk medeleven na het overlijden van onze lieve zorgzame vader, opa en oude opa

Johannes Dirk Kalkman

Het heeft ons bijzonder goed gedaan.

Arja en Henk de Jong
Ineke en Anton van den Beukel
Kleinkinderen en achterkleinkinderen

Gouda, december 2017

Wij wensen u allen van harte de onmisbare zegen van de HEERE toe voor 2018.

'De eeuwige God zij u een woning en van onder eeuwige armen' (Deut.33:27a)

Fam. ds. M. Karens
Adres vanaf half januari:
Willem Teellinckstraat 11
4335 CS Middelburg
0118-745014

Nieuwjaarsconcert

D.V. 20 januari 2018
Hervormde Kerk in Kapelle
Minne Veldman orgel
Arjan Wouters piano &
Maurice van Dijk trompet
Leiding: Ds. A.J. de Waard
Collecte t.b.v. de Schutse,
Stephanos & de Oase
Aanvang: 19.30 uur, toegang gratis

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatorisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

Huize Rehoboth

Kootwijkerbroek

- ✓ 16 appartementen van 54 tot 85 m²
- ✓ Huurprijs vanaf ca. € 700,- per maand
- ✓ Uitgaande van de Gereformeerde Gemeente van Kootwijkerbroek

Informatie: 06 20 40 42 42 (Henk van Ee)

www.huizerehoboth.nl

Oplevering:
Juli 2018

Open dag

D.V. zaterdag 20 jan. 2018
10:00-14:00 uur

Tijdens de open dag is de bouw van de appartementen te bekijken. Een appartement huren? Wij geven u graag meer informatie.

Kosterijweg 25, Kootwijkerbroek

Gezocht: Jongvolwassen vrouw zoekt (ivm
thuisituatie) **zelfstandige woonruimte**
in de omgeving van **Gorinchem**.
Contact: 06-29308692

OOSTENRIJK, vanaf €495,- huurt u
een **stacaravan op gezinscamping**.
Recreatieteam, kerkdiensten, zon,
water en bergen. Info: 055-3030083
www.es-vakanties.nl

Boekhandel
De ZONNEBLOEM
Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

**Psychologenpraktijk
Brouwer**

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

**Hulpverlening aan kinderen,
jongeren en volwassenen**

 Bij o.a.: ADHD · angst · burn-out ·
depressie · faalangst · fobie ·
gedragsproblemen · identiteitspro-
blemen · lichamelijke spannings-
klachten · negatief zelfbeeld ·
onzekerheid · opvoedingsproble-
men · paniek · piekeren · PDD-
NOS · relatieproblemen · slaap-
problemen · somberheid · span-
ning · stress · syndroom van
Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:
T 0180 - 42 69 55
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

 E. Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
Mobiel: 06 - 57315689
www.begrafenisondernemingtreur.nl
info@begrafenisondernemingtreur.nl

Begrafenisonderneming Treur

Wij verzorgen alleen begrafenissen

*Begrafenisonderneming
de Jongh*

*Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begrafenissen*

Hardinxveld-Giessendam
0184 - 61 11 54
Waardenburg
0418 - 65 20 39
Werkendam
0183 - 70 10 17
Dordrecht e.o.
078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland
0184 - 68 38 38

Dag en nacht
persoonlijk
bereikbaar.

H. de Jongh
D.D.E. Melieste
M.K. Ligthart
A.J. van Lieburg

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

*Rouw-gelegenheid- koorjurkjes
kindergelegenheidskleding.nl*
0577-401193/06-36392103

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.

Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels

**Stolk
Orgels**

NIEUWERKERK A/D IJSSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52
Krabbendijke
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

www.stolkorgels.nl

 sinds 1973

VAN MANEN
meesterlijke interieurs

kerkbanken | kerkstoelen | kansels
bankstoffering | doopvonts | lessenaars
collectezakken | liturgieborden

www.meesterlijke-interieurs.nl

Wij zoeken voor een gezin in Oud-Beijerland een:

(Thuis) Begeleider
(3-8 uur per week)

Wij zoeken iemand die:

- Een afgeronde MBO opleiding SAW, Verzorgende - IG of Verpleegkundige heeft;
- Bij voorkeur ervaring heeft in de zorg, ook met complexe zorg zoals sondevoeding en zuurstof toedienen;
- Gevoel heeft voor het omgaan met een kind met een lichamelijke en verstandelijke beperking;
- Flexibel en breed inzetbaar is;
- Woonachtig is in de buurt van Oud-Beijerland;
- Een kerkelijke achtergrond heeft.

Wij bieden:

- Een mooie baan in een christelijk/reformatoerisch gezin;
- Goede secundaire arbeidsvoorwaarden, zoals een eindejaarsuitkering van 7,05 % en salaris conform de CAO Gehandicapenzorg.

Siloah

Solliciteer online: werkenbij.siloah.nl

VOGG... AL 65 JAAR MUZIEK VOOR KERK EN HUIS

Voor kerkenraden
EXAMENCOMMISSIE
Voor advies bij de selectie en benoeming van organisten

ORGELBOUWADVIESCOMMISSIE
Bij aanschaf, bouw of onderhoud van het orgel

MODELINSTRUCTIE
Voor de aanstelling van organisten

Voor organisten en andere muzikliefhebbers
KERK & MUZIEK Ons tweemaandlijks blad
BUNDELS met Psalmwerkingen
CURSUS Kerkelijk Orgelspel
Allerlei ACTIVITEITEN

Meer informatie
of bladmuziek bestellen?
www.kerkenmuziek.nl of mail naar
info@kerkenmuziek.nl

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl

Praktijk den Uijl

biedt hulp vanuit een Bijbelse visie aan kinderen, jongeren en volwassenen bij o.a.:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Veelal worden de gesprekken (gedeeltelijk) vergoed vanuit de aanvullende verzekering. Informeer hiervoor bij uw zorgverzekeraar.

Praktijk den Uijl

psychosociale hulpverlening & contextuele therapie

Gesprekslocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke

www.praktijkdenuijl.nl

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel

010 - 7 411 411
06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

Hoogstraten

Fysiotherapie & Beweging

Verantwoord bewegen, onder begeleiding van een fysiotherapeut.

KOM EENS EEN KEERTJE GRATIS PROBEREN!

Anthonie Fokkerstraat 29a in Barneveld

www.hoogstratenbewegen.nl

0342-219020 / 06-55796927

Fides

praktijk voor hulpverlening en diagnostiek

Een vertrouwd adres voor hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen vanuit een Bijbelse visie.

Wij bieden o.a. hulp bij:

- Opvoedingsvragen
- Relatie- of werkproblemen
- Somberegheid, angst, piekeren
- Psychische klachten
- Gezinsproblemen
- Identiteits- en andere vragen

U kunt bij ons ook terecht voor psychologisch onderzoek, indicatieaanvragen en onderzoek, begeleiding en training van mensen met een verstandelijke beperking.

Bel voor informatie of aanmelding

Tel. 0342 - 41 99 77

Van Breugelplantsoen 1

3771 VM Barneveld

www.fideshulpverlening.nl

Onesiforus

NEDERLANDSE STICHTING
VOOR CHRISTELIJKE HANDEIKING

De doelstelling van de interkerkelijke stichting is het verlenen van geldelijke steun aan, met name vanwege gemoedsbezwaren, in financiële moeilijkheden geraakte personen, gezinnen e.a.

Alle hulpaanvragen worden door een commissie getoetst en besproken met de diaconie.

Om haar doel te realiseren is de stichting afhankelijk van giften, collecten en legaten.

U kunt uw bijdrage storten op:
NL36 RABO 0354 2210 00 of
NL76 INGB 0004 1778 00
t.n.v. "Onesiforus"

Bestuur:
dr. W.J. op 't Hof (voorz.)
W.A. Barth (secr.)
ds. A. den Hartog
G. Hop
J. B. Philibert
C. Vos

Comité van aanbeveling:
ds. D. Heemskerk
ds. J. Roos

Adviescommissie:
mr. drs. S. Visser
F. Bouman
D.C. van der Ploeg

Aanvragen en informatie:
www.onesiforushulp.nl

p.a. Weegee 2 | 3295 CT | 's Gravendeel | info@onesiforushulp.nl

Welkom terug op ons park!

Al 60 jaar verrassend op Texel!

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

Ben jij Verpleegkundige?

Solliciteer dan via werkenbij.cedrah.nl

Cedrah
Waren - Zorg - Diensten

Koeling in uw Kerk(gebouw)

Voor elk probleem? Bel AKTIE

Tel: 010-4517471

CO2 metingen

Advies en installatieburo

Voor een vrijblijvende offerte

aktie@kliksafe.nl

Van Kooten TUIN & BUITEN LEVEN

COLLEGA'S GEZOCHT!

VERDIEN €500,- SHOPTEGOED!

Kent u de perfecte collega('s) voor een van deze vacatures?
Aanbrengers van nieuwe collega's mogen bij ons voor **€500,- komen shoppen!** (geldig na 6 maanden dienstverband)

Van Kooten Tuin en Buiten Leven is een dynamisch bedrijf dat gespecialiseerd is in de verkoop van blokhutten, chalets, tuinhout, terrasoverkappingen, tuinkamers, tuinmeubelen, barbecues en andere aanverwante artikelen. De onderneming is in 13 jaar tijd uitgegroeid tot marktleider in de Benelux. Momenteel heeft de organisatie 6 verkoopvestigingen, meerdere webshops en 2 logistieke centra. In de organisatie zijn ruim 70 mensen werkzaam.

Begin 2018 hopen wij een nieuwe grote winkel te openen in Veldhoven.

VERKOOPADVISEUR (Hoofddorp + Wommelgem + Strijen)

Wij zijn op zoek naar een ervaren Verkoopadviseur. In deze functie ben je medeverantwoordelijk voor de verkoop van onze producten. Je benadert en helpt klanten op een professionele en klantvriendelijke wijze. Je luistert naar wensen en creëert verkoopmogelijkheden, zowel in de showroom als op locatie. Je adviseert, inspireert en begeleidt klanten, stelt offertes en verkoopovereenkomsten op en zorgt voor een perfecte afwerking hiervan. Je bent in staat om met targets te werken, acquisitie te plegen en proactief mee te denken bij de verdere ontwikkeling van de verkooporganisatie. Als rechterhand van de bedrijfsleider geef je eveneens ondersteuning bij algemene werkzaamheden.

Geïnteresseerden nodigen wij uit om vrijblijvend te solliciteren. Kom ook gerust eens langs in één van onze winkels. Je kunt je sollicitatie + CV vóór 20 januari 2018 per post of per mail richten aan dhr. B. de Jong (vacature@blokhutvillage.nl).

J. van der Heijdenstraat 10 3281 NE Numansdorp T: +31 (0)186-655990	Autolei 315 2160 Wommelgem (BE)	Florijnweg 12 6883 JP Velp	De Zonnecel 19 3815 KN Amersfoort
A. van Leeuwenhoekstraat 14 3291 CR Strijen	Daalmeerstraat 19 2131 HD Hoofddorp	De Run 4202 5503 LL Veldhoven	

Van Kooten TUIN & BUITEN LEVEN

Begin maart 2018 openen wij deze 7^e vestiging!

Ben jij
Verzorgende-IG?

Solliciteer dan via
werkenbij.cedrah.nl

Waarom Paul Roescher?
Wij geven u twaalf redenen! **4**

**Meer dan 40
jaar ervaring!**

Tegel: enorm formaat / kleine prijs! 80x80
cm, verkrijgbaar in vijf kleuren. Van 89,95 voor
39,95 p/m²

Kraakprijs!
39,95 p/m²

PAUL ROESCHER
KEUKEN • BAD • VLOER • HAARD

Totaal 17.500 m² in Rijssen en Apeldoorn
Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van
**Johannus
Monarke
Content
Domus
Viscount
Mixtuur**
(Hauptwerk orgels)

* Ruim assortiment bladmuziek (ook klavars)
* Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
* Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

begrafenisverzorging
Den Hollander

- Alleen begrafenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

🏠 Mozartlaan 13
3131ES Vlaardingen
☎ 010 - 460 05 09
✉ info@tdenh.nl
🌐 www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Voor een zorgzame begeleiding

Begrafenisonderneming

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel
Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

Mooi vakantie-appartement
in **Hoog Sauerland**.
www.huizesolagrati.net

Wordt er in uw kerk aan
nieuw meubilair gedacht?
Zijn er bouw- of
verbouwplannen?

HOEKMAN levert door
het hele land!

HOEKMAN
Kantoor & Project

Noordzandstraat 34 - 4401 CG Yerseke - T: 0113 57 29 07
E: info@piethoekman.nl - www.piethoekman.nl

Relaties
Seksualiteit
Burn-out
Onzekerheid
ADHD – Autisme
Identiteit
Opvoeding
Rouw

WWW.ABCONCONSULTS.NL

ABC ONCONSULTS
Precies de hulp die je nodig hebt!

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteurs: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J.J. Verhage

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Meditaties

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 06-57773987
E jvthul@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten

J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk
T 0180-420865, F 0180-423583
E jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
van verschijning van De Saambinder in de
daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning aangele-
verd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen

(bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berich-
ten en advertenties zonder overleg aan te
passen, in te korten of zonder opgave van
reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aan-
sprakelijkheid betreffende de inhoud van
de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

Ds. Labee over:

Vuur- en haardstede

Elke zondag wordt er bij ons gebeden voor de kring van onze gemeenten. Vaak wordt er dan gezegd: 'waar U vanouds Uw vuur- en haardstede had'. Wat wordt daarmee precies bedoeld en waar komt deze uitdrukking vandaan?

Herkomst

Allereerst, het doet ons goed te lezen dat in de gemeente van de vraagsteller het gedurige gebed gedaan wordt voor de gemeentekring waarin de Heere een plaats gaf. In een tijd waarin mensen van kerkverband wisselen zoals ze van jas veranderen en hun afgelegde eed lichtvaardig breken, klinkt dit geluid zo anders. De uitleg van de oude uitdrukking 'vuur- en haardstede' is niet zo moeilijk. Het woord haardstede was de benaming voor een huis en met name werd er vaak een boerderij mee bedoeld. In de haard van zo'n boerenhoeve brandde het vuur op (koude) winterdagen. Vanuit de Heilige Schrift is duidelijk dat het beeld van vuur verwijst naar de Persoon en het werk van de Heilige Geest. Op de Pinksterdag waren 'verdeelde tongen als van vuur' te zien op de hoofden van de discipelen. Kanttekening 10 schrijft daarbij: 'Dat is, vurig; waarmede beduid werd dat de Heilige Geest de harten van de apostelen en van hun toehoorders ontsteken zou met een licht der kennis Gods, met vurige liefde Gods en des naasten, en ijver tot Gods eer en der mensen zaligheid'. Kortweg samengevat wil deze uitdrukking dus zeggen dat de Heere in verleden dagen in onze gemeentekring kennelijk wilde

wonen en werken met Zijn Geest. Ook in ons kerkverband had de Heere Zijn vuur- en haardstede. Lezer(es), is het uw hartelijke verzuchting dat de Heere nóg wil wonen en werken in de gemeenten die ons lief zijn? Dat Hij, al hebben we het duizendmaal verzondigd, Zijn vuur- en haardstede nóg wil hebben in ons midden?

Reikwijdte

We betrekken hier een andere binnengekomen vraag bij: moeten we niet oppassen voor een te sterke gerichtheid naar binnen? De Heere werkt toch ook buiten ons kerkverband? Om in de beeldspraak te blijven, laten we nooit menen dat we er 'warpjes bij zitten'. Juist de gebeurtenissen in het achterliggende jaar in onze gemeentekring moeten ons met droefheid en zorg vervullen. Voor zelfgenoegzaamheid is werkelijk geen enkele grond. Liefde voor het kerkverband, waarin de Heere een plaatsje gaf, is niet hetzelfde als kerkisme. Het eerste is goed; het tweede afkeurenswaardig. Daarom is het goed dat óók in het openbare gebed gebeden wordt voor Gods k(K)erk, overal verspreid.

Dan mogen we bidden voor Jood en heiden, de verdrukte en vervolgte kerken en de kerken die in vrijheid mogen samenkomen. Zelf gebruiken we graag de uitdrukking 'Uw kerk binnen en buiten ons vaderland, binnen en buiten ons kerkverband' in het gemeenschappelijk gebed. En laten we dan naast hoog-kerkelijke, rand-kerkelijke en zwerf-kerkelijke mensen ook onze on-kerkelijke medemens op reis naar de eeuwigheid niet vergeten. Of, om het heel anders te zeggen, met de woorden van onze Heidelbergse Catechismus (zondag 48): 'Regeer ons alzo door Uw Woord en Uw Geest, dat wij ons hoe langer hoe meer aan U onderwerpen; bewaar en vermeerder Uw Kerk; verstoor de werken des duivels en alle heerschappij welke zich tegen U verheft, mitsgaders alle boze raadsragen die tegen Uw heilig Woord bedacht worden; totdat de volkomenheid Uws Rijks kome, waarin Gij alles zult zijn in allen'.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.